

A photograph of a hospital hallway. In the foreground, a woman with blonde hair in a ponytail and a man with a beard, both wearing white lab coats, are smiling and talking. The woman is holding a piece of paper. In the background, another person in a lab coat is visible, and there's a reception desk with a computer monitor and a vase of white tulips.

HJERTEKLAFF- OPERASJON VIA KATETER (TAVI)

ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Hvis du har aortastenose, betyr det at en av hjerteklaffene (aortaklaffen) er trang på grunn av forkalkning. Symptomer på alvorlig aortastenose er tretthet, kortpustethet, bryst smerter og svimmelhet ved aktivitet. Det kan behandles ved å sette inn en ny hjerteklaff ved hjelp av kateter, en kateterbasert aortaklaffeimplantasjon (TAVI).

Formålet med behandling av aortastenose er å redusere plager og forbedre livskvaliteten. Vanligvis blir den nye hjerteklaffen ført frem til hjertet via en pulsåre i lysken. Ved TAVI unngår vi åpen hjerteoperasjon.

Det er relativt få komplikasjoner forbundet med behandlingen. Legen som skal behandle deg vil informere om behandlingen.

TAVI-KOORDINATORER

Camilla

Thea

KONTAKTINFORMASJON

Hjertemedisinsk sengeenhet (HMS1)

- Tun 6: 72 82 74 06
- Tun 7: 72 82 74 07

TAVI-koordinatorer: 72 83 65 84 (hverdager 08 – 15)

FØR OPERASJON

Medisiner

Du skal bruke de faste medisinene dine frem til du blir innlagt.

Bruker du Marevan, Eliquis, Pradaxa, Xarelto, Lixiana, skal du slutte å ta denne tabletten dagen før innleggelsen.

Ta med oppdatert medisinliste og marevankort hvis du har det. Bruker du inhalasjoner eller øyedråper tar du med disse også.

Hva bør du ta med deg til sykehuset?

Oppholdet på sykehuset varer vanligvis 3–4 dager. Du bør ta med deg:

- Toalettsaker
- Klær som ikke strammer
- Stødige innesko
- Lesestoff, nettbrett, lydbok eller lignende
- Gyldig legitimasjon

Sykehuset tar ikke ansvar for verdisaker.

Vi anbefaler at du allerede før operasjonen begynner planleggingen av hjemreise og tiden etter. Du er selv ansvarlig for å organisere transport til hjemreisen. Refusjon på reise til og fra behandling søker du på [helsenorge.no](https://www.helsenorge.no).

Du må gjerne ha med pårørende. Pårørende må bestille og dekke opphold og reise selv. Opphold på pasienthotell bør bestilles i god tid.

Innleggelsesdagen

En sykepleier gir deg informasjon om forberedelser og rutiner på avdelingen. Du skal også til samtale med behandlende leger.

Forberedelser til operasjon

Det bli gjort flere undersøkelser dagen du blir innlagt:

- Blodtrykk, puls, temperatur og oksygenmåling
- Elektrokardiogram (EKG)
- Blodprøver

Forberedelser kvelden før operasjonen

- Sykepleier barberer bort kroppshår etter behov.
- Du skal dusje. Det er viktig med grundig vask av hår, lysker, navle og armhuler.
- Du skal ta bort sminke, neglelakk, smykker og klokke.
- Du skal ta på deg rent tøy etter at du har dusjet.

Du skal faste fra midnatt dagen før operasjonen. Du skal heller ikke røyke, bruke snus eller tygge tyggegummi. Du kan drikke litt vann inntil 2 timer før operasjonen, for eksempel til tabletter.

Du vil få tilbud om sovemedisin. Hvis du ofte får smerter i ryggen av å ligge flatt over lengre tid, er det viktig at du informerer om dette.

Operasjonsdagen

- På morgenen måler vi blodtrykk, puls, temperatur og vekt.
- Enkelte kan ha behov for blærekateter. Uridom (utvendig kateter som festes som et kondom med tilkoblet urinpose) benyttes til de fleste menn.
- Du får paracetamol som smertestillende før operasjonen.
- Sykepleier transporterer deg til operasjonsstuen hvor du blir mottatt av et operasjonsteam.

UNDER OPERASJON

Operasjonen foregår oftest i lokalbedøvelse og du er våken hele tiden. Du vil få smertestillende og beroligende medisiner via en blodåre på armen. I enkelte tilfeller må operasjonen bli gjort i narkose.

Under operasjonen legger legen inn en midlertidig pacemaker til hjertet via en blodåre i halsen eller lysken. Den midlertidige pacemakerledningen blir oftest tatt bort etter operasjonen, men kan bli liggende i en til to dager ved behov. Noe vil ha behov for permanent pacemaker i etterkant av operasjonen.

Operasjonen er ikke forbundet med mye smerter. Du kan likevel oppleve forbigående smerter i eller ved innstikkstedet. Du må formidle til personalet hvis du opplever smerter eller ubehag.

Hele operasjonen tar omtrent to timer.

ETTER OPERASJON

Etter operasjonen blir du flyttet til intensivavdeling for observasjon. Vanligvis flyttes du tilbake til sengepost etter cirka 2 timer.

For å unngå blødning i lyske må du ligge på ryggen i sengen i minimum fire timer etter operasjonen. Det kan oppstå blødninger ved innstikksstedene. Disse stopper som regel av seg selv, men det kan bli behov for kompresjon av innstikksted og forlenget sengeleie. Blåmerker og blodansamlinger under huden går normalt tilbake i løpet av noen dager eller uker.

Du kan vanligvis reise hjem 3–4 dager etter operasjonen. Ved behov blir du overflyttet til ditt lokalsykehus for videre oppfølging før hjemreise.

Smerte

Det er viktig at du sier fra til sykepleier om du opplever smerter.

Aktivitet

Du kan som regel stå opp av sengen og være i aktivitet samme dag som operasjonen. Aktivitet er viktig for å forebygge komplikasjoner.

Blærekateter/Uridom

Har du fått innlagt blærekateter eller satt på uridom, fjerner vi dette vanligvis samme dag som inngrepet.

Hjerteundersøkelse

Vi tar daglig EKG og følger hjerterytmen kontinuerlig ved hjelp av telemetri (bærbar hjerterytmeovervåkningsenhet). Det blir også gjort ultralydundersøkelse av hjertet og klaffen (ekkokardiografi).

Antibiotika

For å forebygge infeksjon i den nye klaffen, får du behandling med antibiotika operasjonsdagen. Tegn på infeksjon kan komme etter inngrep.

Kontakt lege dersom du får mistanke om dette etter hjemreise.

Bilkjøring

Du bør ikke kjøre bil de fire første ukene etter utskrivelsen.

ETTER HJEMREISE

Kontroller

Du blir innkalt til poliklinisk kontroll ved ditt lokalsykehus cirka tre måneder etter operasjonen. Har du registrert deg i helsenorge.no vil du få SMS-varsel om poliklinisk time.

Stingene

Bestill selv fastlegetime ca. 7 dager etter operasjonen for fjerning av sting og generell oppfølging. Er du operert via en blodåre i brystregionen, skal operasjonssåret holdes tørt i 2 uker.

Komplikasjoner

Komplikasjoner etter operasjon er relativt sjeldne. Det kan oppstå:

- blødning fra innstikksted
- økende rødhet, hevelse eller smerter fra innstikkstedet
- infeksjon, tegn til infeksjon som feber og verk fra såret
- nærbesvimelse/besvimelse på grunn av lav puls, og da behov for pacemaker

Viktig med god tannpuss og jevnlig tannlegebesøk

Ved tannlege- og legekonsultasjoner er det viktig at du forteller at du har implantert biologisk hjerteklaff, da du ved enkelte behandlinger skal ha antibiotika (antibiotikaproylaks). Det viktigste du kan gjøre for å forebygge infeksjon i hjerteklaffen (endokarditt) er god tannhygiene; tannpuss, bruk av tanntråd, hyppig utskiftning av tannbørste, og regelmessige tannlegebesøk.

Fysisk aktivitet etter operasjonen

Du skal ikke løfte, skyve eller dra tunge ting den første uka etter inngrepet. Det er viktig at du er i aktivitet etter operasjonen

Vi anbefaler at du setter deg små og realistiske mål. Begynn med korte turer i rolig tempo og øk etter hvert tempo og varighet. Vær fysisk aktiv minst 30 minutter daglig er anbefalt. Husk også at styrketrening er bra for helsen din.

Du som har gjennomgått TAVI har mulighet til å delta på hjertetrening. Dette tilbys ved de fleste norske sykehus.